32001R0381

27.2.2001 *DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH* L 57/5

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 381/2001
z dnia 26 lutego 2001 r.
tworzące mechanizm szybkiego reagowania

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 308,

uwzględniając wniosek Komisji [1],

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego [2],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Polityka Wspólnoty w kilku regionach świata obejmuje pomoc rozwojową, pomoc makrofinansową, pomoc we współpracy gospodarczej, regionalnej i technologicznej, pomoc w restrukturyzacji, pomoc dla uchodźców i wysiedleńców oraz pomoc dla działań wspierających umacnianie demokracji i zasad państwa prawa, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.

(2) Cele programów pomocy i współpracy i/lub warunki ich należytej realizacji mogą zostać narażone na szwank lub bezpośrednio zagrożone między innymi przez sytuacje kryzysowe lub konflikty, potencjalne lub istniejące zagrożenia prawa i porządku publicznego, jak również bezpieczeństwa jednostek.

(3) W sprawozdaniu przyjętym na spotkaniu Rady Europy w Helsinkach w dniach 10 i 11 grudnia 1999 r. w sprawie rozwijania zdolności Wspólnoty Europejskiej do rozwiązywania kryzysów przy pomocy metod pozamilitarnych, szczególny nacisk położony został na konieczność ustanowienia mechanizmów szybkiego finansowania, takich jak Fundusz Szybkiego Reagowania utworzony przez Komisję w celu przyspieszenia dostarczania środków na, odpowiednio, wspieranie działań UE, wspomaganie operacji prowadzonych przez inne organizacje międzynarodowe i finansowanie działań organizacji pozarządowych.

(4) W związku z tym należy przyjąć postanowienie wspierające istniejące wspólnotowe polityki i programy oraz umożliwiające Wspólnocie podejmowanie pilnych działań zmierzających do przywrócenia lub zapewnienia normalnych warunków realizacji przyjętych polityk w celu zachowania ich skuteczności.

(5) Mechanizm taki musi w szczególności, zgodnie z przyspieszonymi procedurami podejmowania decyzji, ułatwić mobilizację i szybkie rozmieszczenie określonych środków finansowych.

(6) Rada i Komisja są odpowiedzialne za zapewnienie spójności działań zewnętrznych prowadzonych przez Unię Europejską w kontekście jej stosunków zewnętrznych, polityki bezpieczeństwa, polityki gospodarczej, społecznej i rozwoju. W wyżej wymienionym sprawozdaniu Rada Europejska podkreśliła również, iż, aby móc reagować na pojawiające się sytuacje kryzysowe szybciej i bardziej efektywnie, Unia powinna wzmocnić zdolność reagowania i wydajność swoich zasobów i narzędzi, jak również umocnić ich współdziałanie.

(7) Działania objęte rozporządzeniem Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej [3] („rozporządzenie ECHO") nie powinny być finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia.

(8) Istnieje potrzeba maksymalnej przejrzystości we wszystkich kwestiach dotyczących udzielania pomocy finansowej przez Wspólnotę oraz właściwej kontroli wykorzystania przyznanych środków.

(9) Ochrona interesów finansowych Wspólnoty i zwalczanie nadużyć finansowych oraz nieprawidłowości są brane pod uwagę w niniejszym rozporządzeniu.

(10) Traktat nie przewiduje dla przyjęcia niniejszego rozporządzenia innych kompetencji, niż wymienione w art. 308,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Ustanawia się mechanizm, zwany dalej „mechanizmem szybkiego reagowania", którego celem jest umożliwienie Wspólnocie szybkiego, sprawnego i elastycznego reagowania na sytuacje nagłe lub kryzysowe lub na pojawianie się kryzysów, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

---

[1] Dz.U. C 311 E z 31.10.2000, str. 213.

[2] Opinia wydana dnia 17 stycznia 2001 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

[3] Dz.U. L 163 z 2.7.1996, str. 1.

Artykuł 2

1. Mechanizm szybkiego reagowania oparty jest na istniejących wspólnotowych instrumentach prawnych, wymienionych w Załączniku do niniejszego rozporządzenia.

2. Działania, które w normalnych warunkach objęte są rozporządzeniami i programami wymienionymi w Załączniku, mogą być podejmowane w kontekście niniejszego rozporządzenia w przypadku, gdy:

a) działanie ma być natychmiastowe, lecz na podstawie istniejących przepisów prawnych nie może zostać uruchomione w rozsądnym terminie pomimo zaistnienia konieczności szybkiej reakcji;

b) działanie jest ograniczone w czasie, zgodnie z przepisami art. 8.

3. W drodze odstępstwa od ust. 2 działania objęte rozporządzeniem ECHO i uprawnione do finansowania w jego ramach nie mogą być finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia.

W szczególnych okolicznościach związanych z bezpieczeństwem lub zarządzaniem kryzysami Komisja może jednakże zdecydować, że interwencja przy pomocy mechanizmu szybkiego reagowania jest, w niezbędnym zakresie, bardziej odpowiednia w połączeniu z działaniem w ramach ECHO. W takich przypadkach należy ustanowić ścisłą współpracę w celu uzyskania optymalnej ogólnej spójności.

4. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może na wniosek Komisji wprowadzić zmiany do odnośnego Załącznika.

Artykuł 3

1. Mechanizm szybkiego reagowania może zostać uruchomiony, gdy w zainteresowanych państwach beneficjentach wystąpią sytuacje kryzysowe lub grożące kryzysem, sytuacje stanowiące zagrożenie dla prawa i porządku publicznego, bezpieczeństwa jednostek, sytuacje grożące przeistoczeniem się w konflikt zbrojny lub destabilizacją danego państwa i w przypadku gdy sytuacje takie mogą stanowić zagrożenie dla dobroczynnych efektów polityk i programów pomocy i współpracy, ich efektywności i/lub warunków ich właściwego wykonania.

2. Działania o charakterze cywilnym, które wchodzą w zakres wszystkich dziedzin interwencji przewidzianych w instrumentach prawnych wymienionych w Załączniku, mogą być podejmowane w ramach mechanizmu szybkiego reagowania w celu zapewnienia lub przywrócenia w sytuacji kryzysowej lub grożącej kryzysem, warunków stabilizacji niezbędnych do właściwego wykonania i sukcesu tych polityk oraz programów pomocy i współpracy.

Artykuł 4

1. Decyzja dotycząca działań w ramach mechanizmu szybkiego reagowania podejmowana jest przez Wspólnotę zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

Zostaje ona wykonana przez Komisję zgodnie z obowiązującymi procedurami budżetowymi oraz innymi, włączając te ustanowione art. 116 i 118 rozporządzenia finansowego z dnia 21 grudnia 1977 r., które odnoszą się do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ([1]).

2. W przypadku gdy Komisja zamierza podjąć działanie na podstawie niniejszego rozporządzenia, przed podjęciem odnośnej decyzji, poinformuje o niej niezwłocznie Radę. Wykonując następnie odnośne działanie, Komisja w sposób właściwy weźmie pod uwagę stanowisko przyjęte przez Radę w celu zachowania spójności zewnętrznych działań UE.

Artykuł 5

1. Finansowanie przez Wspólnotę na podstawie niniejszego rozporządzenia przyjmie postać dotacji.

2. Interwencje objęte niniejszym rozporządzeniem są wolne od podatków, opłat, należności i opłat celnych.

Artykuł 6

1. Partnerami, uprawnionymi na podstawie niniejszego rozporządzenia do wykonania stosownych działań, mogą być władze Państw Członkowskich lub państw beneficjentów oraz ich agencje, organizacje regionalne i międzynarodowe oraz ich agencje, organizacje pozarządowe a także publiczne i prywatne podmioty o odpowiednim doświadczeniu specjalistycznym.

2. Komisja może zawierać umowy finansowe lub umowy ramowe z odpowiednimi agencjami rządowymi, organizacjami międzynarodowymi, organizacjami pozarządowymi oraz publicznymi i prywatnymi podmiotami, na podstawie ich zdolności do prowadzenia szybkich interwencji w ramach zarządzania kryzysowego. W sytuacjach, gdy niezbędne jest osobiste doświadczenie lub gdy wiarygodność działania i zaufanie stron związane są z konkretną osobą lub organizacją, Komisja może podpisać kontrakty z pojedynczymi organizacjami lub podmiotami, nawet jeśli nie zawarto wcześniej żadnej umowy ramowej.

3. Po podjęciu przez Komisję decyzji o finansowaniu, zgodnie z art. 4 i w najkrótszym możliwym czasie, umowa finansowa powinna zostać zawarta z organizacjami pozarządowymi oraz publicznymi i/lub prywatnymi podmiotami, które zostały wybrane do przeprowadzenia interwencji, na podstawie odpowiednich umów ramowych.

4. Organizacje pozarządowe, uprawnione do zawierania umów finansowych w związku z wdrażaniem interwencji na podstawie niniejszego rozporządzenia, powinny spełniać następujące kryteria:

a) powinny być autonomicznymi organizacjami nienastawionymi na przynoszenie dochodu;

b) mieć swoją główną siedzibę w Państwie Członkowskim Wspólnoty lub w państwie trzecim, otrzymującym pomoc wspólnotową.

W wyjątkowych przypadkach ich siedziba może mieścić się w innym państwie trzecim.

5. Przy ustalaniu, czy odnośny prywatny podmiot gospodarczy lub organizacja pozarządowa mogą być finansowane przez Wspólnotę, należy wziąć pod uwagę następujące czynniki:

a) zdolności administracyjne oraz zdolności zarządzania finansami;

b) techniczne i logistyczne zdolności w odniesieniu do pilności zaplanowanych działań;

c) doświadczenie w danej dziedzinie;

d) gotowość wzięcia udziału, w razie takiej konieczności, w każdym konkretnym systemie koordynacji, ustanowionym dla prowadzenia interwencji;

e) posiadaną opinię oraz gwarancję bezstronności we wprowadzaniu w życie powierzonych zadań.

([1]) Dz.U. L 356 z 31.12.1977, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, EWWiS, Euratom) nr 2673/1999 (Dz.U. L 326 z 18.12.1999, str. 1).

Artykuł 7

1. Wszystkie kontrakty lub porozumienia o finansowaniu zawarte na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny przewidywać przeprowadzenie w imieniu Komisji i Trybunału Obrachunkowego kontroli na miejscu, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Komisja może przeprowadzić kontrole na miejscu oraz inspekcje zgodnie z rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami [1]. Środki podjęte przez Komisję powinny zapewnić należytą ochronę interesów finansowych Wspólnoty zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich [2].

Artykuł 8

1. Każdego roku władza budżetowa ustanawia ogólny roczny pułap finansowania interwencji, przewidziany na podstawie niniejszego rozporządzenia, w ramach limitów perspektywy finansowej.

2. Wszelkie działania, podjęte na podstawie niniejszego rozporządzenia zostaną wykonane w ograniczonym czasie, który nie może przekroczyć sześciu miesięcy.

3. W przypadkach wyjątkowych, z uwagi na szczególny charakter odnośnego kryzysu lub jego intensywność, Komisja może zdecydować o podjęciu działania dodatkowego. Działanie dodatkowe powinno spełniać takie same wymagania, co działanie pierwotne.

Artykuł 9

1. Komisja bezzwłocznie informuje Radę, po podjęciu decyzji, o przyjętych działaniach i projektach, w szczególności wskazuje niezbędne sumy, ich charakter oraz zainteresowanych partnerów. Ponadto Komisja informuje Radę o wykonywaniu odnośnych działań i projektów i, gdy to konieczne, także na temat działań uzupełniających.

2. Pod koniec okresu sześciu miesięcy, wymienionego w art. 8 ust. 2, i nie później niż do jego zakończenia, Komisja ocenia działania podjęte na podstawie niniejszego rozporządzenia w celu ustalenia, czy osiągnięto zamierzone cele i, gdy to konieczne, przyjmuje wytyczne w celu poprawy efektywności przyszłych interwencji. Gdy konieczne, ocena ta obejmuje również działania uzupełniające, w kontekście istniejących rozporządzeń i programów Wspólnoty. Komisja bez zbędnej zwłoki poinformuje Radę o rezultatach odnośnej oceny.

Artykuł 10

1. Komisja zapewnia, by działanie podjęte zgodnie z mechanizmem szybkiego reagowania było sprawnie koordynowane, włączając koordynację na miejscu, z działaniami Państw Członkowskich zmierzającymi do podniesienia spójności, komplementarności oraz skuteczności interwencji. W tym celu Komisja i Państwa Członkowskie powinny wymieniać między sobą wszystkie użyteczne informacje na temat działań, które wdrażają lub zamierzają wdrożyć.

2. Komisja wspiera koordynację działań oraz współpracę z międzynarodowymi i regionalnymi organizacjami. Zapewnia, by działanie podjęte w ramach mechanizmu szybkiego reagowania było skoordynowane i zgodne z działaniami międzynarodowych i regionalnych organizacji i agencji.

3. Podejmie środki niezbędne, by udział Wspólnoty był zauważalny.

Artykuł 11

Przed dniem 31 grudnia 2005 r. Rada dokona przeglądu niniejszego rozporządzenia. W tym celu i przynajmniej na sześć miesięcy przed tym terminem Komisja przedstawi Radzie ogólne sprawozdanie dotyczące wprowadzenia w życie niniejszego rozporządzenia wraz z propozycjami dotyczącymi przyszłości rozporządzenia, gdy wymagane, oraz, gdy konieczne, propozycji zmian do niego.

Artykuł 12

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2006 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 26 lutego 2001 r.

W imieniu Rady

A. LINDH

Przewodniczący

---

[1] Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.
[2] Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

ZAŁĄCZNIK

Rozporządzenia/decyzje „geograficzne"

— Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3906/89 z dnia 18 grudnia 1989 r. w sprawie pomocy gospodarczej dla Republiki Węgierskiej i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej [1].

— Rozporządzenie Rady (EWG) nr 443/92 z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie finansowej i technicznej pomocy dla rozwijających się krajów Azji i Ameryki Łacińskiej oraz współpracy gospodarczej z tymi krajami [2].

— Rozporządzenie Rady (WE) nr 1734/94 z dnia 11 lipca 1994 r. w sprawie współpracy finansowej i technicznej z terytoriami okupowanymi [3].

— Rozporządzenie Rady (WE) nr 1488/96 z dnia 23 lipca 1996 r. w sprawie środków finansowych i technicznych (MEDA) towarzyszących reformom struktur gospodarczych i społecznych w ramach partnerstwa Euro-śródziemnomorskiego [4].

— Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 99/2000 z dnia 29 grudnia 1999 r. dotyczące świadczenia pomocy dla państw partnerskich w Europie Wschodniej i Azji Środkowej [5].

— Rozporządzenie (WE) nr 1726/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie współpracy na rzecz rozwoju z Afryką Południową [6].

— Rozporządzenie Rady nr 2666/2000 w sprawie pomocy dla Albanii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Republiki Federalnej Jugosławii i byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii uchylające rozporządzenie (WE) nr 1628/96 i zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 3906/89 i 1360/90 oraz decyzje 97/256/WE i 1999/311/WE [7].

— Umowa o Partnerstwie AKP podpisana w Cotonou w dniu 23 czerwca 2000 r. (oczekująca ratyfikacji).

— Czwarta Konwencja AKP-EWG [8]: (tekst porozumienia, Protokół finansowy, protokoły 1–9 oraz deklaracje).

Rozporządzenia i decyzje „sektorowe" (pomoc żywnościowa, odbudowa, organizacje pozarządowe itd.)

— Rozporządzenie Rady (WE) nr 1292/96 z dnia 27 czerwca 1996 r. w sprawie polityki pomocy żywnościowej i zarządzania pomocą żywnościową oraz działań specjalnych w celu wspierania bezpieczeństwa żywnościowego [9].

— Rozporządzenie Rady (WE) nr 2258/96 z dnia 22 listopada 1996 r. w sprawie działań na rzecz rehabilitacji i odbudowy krajów rozwijających się [10].

— Rozporządzenie Rady (WE) nr 443/97 z dnia 3 marca 1997 r. w sprawie działań na rzecz pomocy przesiedleńcom w rozwijających się krajach Azji i Ameryki Łacińskiej [11].

— Rozporządzenie Rady (WE) nr 1658/98 z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie współfinansowania działań wraz z europejskimi pozarządowymi organizacjami ds. rozwoju w dziedzinach dotyczących krajów rozwijających się [12].

— Rozporządzenie Rady (WE) nr 1659/98 z dnia 17 lipca 1998 r w sprawie współpracy zdecentralizowanej [13].

— Decyzja Rady 1999/25/Euratom z dnia 14 grudnia 1998 r., przyjmująca wieloletni program (1998–2002) działań w dziedzinie atomistyki, związanych z bezpiecznym transportem materiałów radioaktywnych oraz środkami ochronnymi i współpracą przemysłową w celu propagowania niektórych aspektów bezpieczeństwa instalacji nuklearnych w krajach biorących obecnie udział w programie Tacis [14].

— Rozporządzenie Rady (WE) nr 975/1999 z dnia 29 kwietnia 1999 r. ustanawiające wymogi wprowadzania w życie działań współpracy na rzecz rozwoju, które przyczyniają się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności [15].

---

(1) Dz.U. L 375 z 23.12.1989. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2666/2000 (Dz.U. L 306 z 7.12.2000, str. 1).

(2) Dz.U. L 52 z 27.2.1992, str. 1.

(3) Dz.U. L 182 z 16.7.1994, str. 4. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2840/98 (Dz.U. L 354 z 30.12.1998, str. 14).

(4) Dz.U. L 189 z 30.7.1996, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2698/2000 (Dz.U. L 311 z 12.12.2000, str. 1).

(5) Dz.U. L 12 z 18.1.2000, str. 1.

(6) Dz.U. L 198 z 4.8.2000, str. 1.

(7) Dz.U. L 306 z 7.12.2000, str. 1.

(8) Dz.U. L 229 z 17.8.1991, str. 3. Konwencja ostatnio zmieniona Porozumieniem podpisanym na Mauritiusie w dniu 4 listopada 1995 r. (Dz.U. L 156 z 29.5.1998, str. 3).

(9) Dz.U. L 166 z 5.7.1996, str. 1.

(10) Dz.U. L 306 z 28.11.1996, str. 1.

(11) Dz.U. L 68 z 8.3.1997, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1880/2000 (Dz.U. L 227 z 7.9.2000, str. 1).

(12) Dz.U. L 213 z 30.7.1998, str. 1.

(13) Dz.U. L 213 z 30.7.1998, str. 6.

(14) Dz.U. L 7 z 13.1.1999, str. 31.

(15) Dz.U. L 120 z 8.5.1999, str. 1.

— Rozporządzenie Rady (WE) nr 976/1999 z dnia 29 kwietnia 1999 r. ustanawiające wymogi wprowadzania w życie działań wspólnotowych innych niż działania współpracy na rzecz rozwoju, które w ramach wspólnotowej polityki współpracy przyczyniają się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w państwach trzecich ([1]).

— Rozporządzenie Rady (WE) nr 1080/2000 z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie wsparcia Misji Tymczasowej ONZ w Kosowie (UNMIK) oraz Biura Wysokiego Przedstawiciela w Bośni i Hercegowinie (OHR) ([2]).

— Decyzja Rady 2000/474/WE z dnia 17 lipca 2000 r. dotycząca wkładu Wspólnoty do Międzynarodowego Funduszu „Oczyszczenie toru wodnego na Dunaju" ([3]).

— Rozporządzenie (WE) nr 2493/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 listopada 2000 r. w sprawie środków mających na celu wspieranie pełnej integracji wymiaru środowiskowego w procesie rozwoju krajów rozwijających się ([4]).

([1]) Dz.U. L 120 z 8.5.1999, str. 8.
([2]) Dz.U. L 122 z 24.5.2000, str. 27.
([3]) Dz.U. L 187 z 26.7.2000, str. 45.
([4]) Dz.U. L 288 z 15.11.2000, str. 1.